

PŘÍSPĚVEK UZAVŘEN BEZ ROZPORU ke dni 20.6.2018**Daň z příjmů**

525/20.06.18 Nepeněžní plnění poskytované zaměstnanci ve formě pořízení zboží nebo služeb zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru

Předkládají: Mgr. Ing. Petr Frisch, daňový poradce, č. osv. 2780

Ing. Karin Čupková-Kolanová, daňový poradce, č. osv. 4200

1. Cíl příspěvku

Cílem tohoto příspěvku je zvýšení právní jistoty ohledně nové definice nepeněžního plnění poskytovaného zaměstnavatelem zaměstnanci, jakéž i ilustrativní vymezení „zboží a služeb zdravotního, léčebného hygienického a obdobného charakteru poskytovaných zdravotnickými zařízeními a zdravotnických prostředků na lékařský předpis“ pro účely výkladu ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP. Jakýkoliv jiný druh plnění poskytnutý dle § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP, neobsažený v tomto příspěvku, může být osvobozen od daně z příjmů fyzických osob za předpokladu splnění podmínek stanovených ZDP.

V tomto příspěvku není logicky možné taxativně vyjmenovat všechno zboží a služby, které splňují podmínky níže uvedené. Cílem příspěvku je proto dosáhnout shody alespoň u majoritní části takového zboží a služeb s tím, že nelze vyloučit, že zdravotnické zařízení poskytne i jinou než zde výslovně uvedenou službu nebo zboží.

Použité zkratky:

ZDP – zákon o daních z příjmů 586/1992 Sb. v. z. 170/2017 Sb.

KV – příspěvek Koordinačního výboru č. 06/26.01.05 předložený Danou Trezziovou

Zákon o zdravotních službách – zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, v platném znění

ZDPH – zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění

Zákon o zdravotnických prostředcích – zákon č. 268/2014 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně zákona o správních poplatcích, v platném znění

SUKL – Státní ústav pro kontrolu léčiv

Zákon o léčivech – zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů, v platném znění

2. Rozbor

Do konce roku 2017 obsahovalo ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) ZDP mimo jiné osvobození nepeněžitých plnění spočívající v možnosti „použití zdravotnických zařízení“. Tato definice neobsahovala popis konkrétního charakteru předmětného plnění.

V souladu s KV byl sjednocen přístup k výkladu „použití zdravotnických zařízení“ tak, že veškeré čerpané služby a zboží nabízené zdravotnickými zařízeními uvedenými v Registru zdravotnických zařízení vedeném Ústavem zdravotnických informací a statistiky České republiky, pokud jsou využity či nakoupeny zaměstnancem prostřednictvím zaměstnavatele nebo např. prostřednictvím poukázky (splnění nepeněžní formy), jsou považovány za použití zdravotnických zařízení podle § 6 odst. 9 písm. d) bodu 1 ZDP. *Do konce roku 2017 tedy nebyl pro osvobození podstatný charakter poskytovaných služeb a zboží, ale pouze subjekt, který plnění poskytoval.* Dá se tedy říci, že definice osvobození byla široká, zahrnující „např. lázeňské pobyty, rehabilitace, masáže, ošetření zubů a zhotovení zubních protéz, odstranění kosmetických vad, očkování proti chřipce, kontaktní čočky, brýle, vitaminové preparáty, popř. ostatní sortiment lékáren“ za předpokladu, že plnění bylo pořízeno od zdravotnického zařízení. Akceptovaný výklad ale vedl i k tomu, že osvobozené mohlo být i plnění, které sice bylo také pořízeno od zdravotnického zařízení, ale nemělo „zdravotní, léčebný, hygienický nebo obdobný charakter“ (např. zimní rukavice).

Nová definice s účinností od 1. ledna 2018 kromě pořízení zdravotnických prostředků na lékařský předpis omezuje osvobozené plnění pořízené od zdravotnického zařízení toliko na zboží nebo služby „zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru“. Pro osvobození podle § 6 odst. 9 písm. d) ZDP tedy nově musí být splněny současně dvě podmínky:

1. zboží a/nebo služby musí být čerpané od zdravotnických zařízení; a
2. pořizované plnění musí mít charakter zdravotní, léčebný, hygienický nebo obdobný.

Se splněním podmínky č. 1 nevidíme s ohledem na dřívější KV žádný problém a v tomto příspěvku pouze doplňujeme, že pro veřejnost je možné nahlížet do veřejné části elektronické verze Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb, která se nachází na této adrese:

<https://eregpublicsecure.ksrzis.cz/Registr/NRPZS/ZdravotnickeZarizeni>

Se splněním podmínky č. 2 již problémy v praxi nastaly, a to i přesto, že důvodová zpráva k novému ustanovení ZDP uvádí: „Jedná se o upřesnění daňového osvobození nepeněžních plnění spočívajících ve formě použití zdravotnických zařízení. Použití zdravotnických zařízení zahrnuje vedle podrobení se lékařským ošetřením prováděným v těchto zařízeních, která nejsou hrazena zdravotní pojišťovnou, i nákup všech jiných služeb a zboží, které mají zdravotní, léčebný, hygienický či obdobný charakter, tedy např. úhradu rehabilitace nebo nákup léků s doplatkem nebo vitamínových prostředků. Dále se navrhuje do osvobození zahrnout i pořízení zdravotnických prostředků, např. dioptrických brýlí nebo zdravotní obuvi, na lékařský předpis, a to bez ohledu na to, zda jsou nakupovány ve zdravotnickém zařízení, či nikoli. Důvodem této úpravy je skutečnost, že tyto prostředky jsou často prodávány mimo zdravotnická zařízení, typicky např. brýle v optice; pokud se však jedná o nákup na lékařský předpis, není důvod k odlišnému zacházení podle toho, kde si zaměstnanec prostředek pořídí.“

Domníváme se, že nová definice účinná od 1. ledna 2018 pojem „použití zdravotnických zařízení“ významně neupřesnila, protože ne všechny služby a zboží nabízené zdravotnickými zařízeními, dříve v souladu s KV spadající do definice osvobozeného plnění, lze podřadit pod novou textaci „zdravotní, léčebný, hygienický nebo obdobný charakter“. Některé v definici použité pojmy nejsou ani nikde českými zákony definovány. V zájmu zvýšení právní jistoty zaměstnavatelů i zdravotnických zařízení a s ohledem na spravovatelnost daně proto tímto příspěvkem navrhuje sjednotit možný výklad pojmů „zdravotní, léčebný, hygienický nebo obdobný charakter“ a to formou demonstrativního výčtu zboží a služeb, které by pro účely ZDP novou definici měly vždy splňovat s tím, že v praxi může být poskytnuto plnění, které v tomto příspěvku, výslovně uvedeno není, ale bude také naplňovat charakter pro osvobození – typicky půjde o plnění hygienického nebo „obdobného“ charakteru.

3. Návrh na sjednocení výkladu použitých pojmů

Při hledání možného významu jednotlivých pojmů jsme postupovali tak, že jsme vždy nejdříve prověřili možné definice jednotlivých termínů v ZDP, dále v jiných daňových zákonech, následně zákonech upravujících danou specifickou oblast a při absenci jakékoliv zákonné definice bylo přistoupeno k výkladu respektujícímu zaužívanou praxi v předmětném oboru a výklad odborné veřejnosti. Širší výklad při dostatečné argumentaci není nikde vyloučen. Tento příspěvek však nemá v žádném případě za cíl rozšiřovat záměr zákonodárce. Pokud v další části vymezujeme, jaká plnění jsou vždy plněními se zdravotním, léčebným, hygienickým nebo obdobným charakterem, stále mohou existovat položky zboží nebo služeb, které v tomto příspěvku uvedeny nejsou a přesto budou tento charakter v konkrétním případě mít.

3.1. Služby zdravotního charakteru

Zdravotní služby a zdravotní péče jsou definovány v § 2 odst. 2 resp. odst. 3 Zákona o zdravotních službách.

Zdravotní služby a zboží jsou rovněž definovány v ZDPH a to v § 58 vymezujícím plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně s názvem „Zdravotní služby a dodání zdravotního zboží“. Jedná se však o pojem *sui generis*, který není možné analogicky převzít do jiné právní normy. Nutno tedy použít výklad pojmu z normy přílehlavější ZDP, tedy pokud ZDP nedefinuje tento pojem, je nutné nejprve nahlížet do veřejnoprávních předpisů přímo upravujících danou oblast.

Jelikož definice obsažená v ZDPH, přestože vychází z definice zdravotních služeb pro účely Zákona o zdravotních službách, nezahrnuje služby zdravotní péče, navrhuje pro účely ZDP využít definici zdravotních služeb a zdravotní péče obsažené v § 2 Zákona o zdravotních službách.

3.1.1. Dílčí závěr

V zájmu právní jistoty pro poplatníky a plátce daně z příjmů navrhuje přijmout závěr, že *službami zdravotního charakteru se pro účely ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP vždy rozumí zdravotní služby a zdravotní péče podle Zákona o zdravotních službách.*

3.2. Zboží zdravotního charakteru

ZDPH obsahuje definici zdravotního zboží v § 58. Jedná se však o pojem *sui generis*, který není možné analogicky převzít do jiné právní normy. Nutno tedy použít výklad pojmu z normy přílehlavější ZDP, tedy pokud ZDP nedefinuje tento pojem, je nutné nejprve nahlížet do veřejnoprávních předpisů přímo upravujících danou oblast.

Navrhujeme proto k vymezení pojmu „zboží zdravotního charakteru“ použít definici zdravotnického prostředku obsaženou v § 2 Zákona o zdravotnických prostředcích.

Zákon o zdravotnických prostředcích v § 2 odst. 3 vymezuje, že zdravotnickým prostředkem není například léčivý přípravek, doplněk stravy, kosmetický prostředek nebo biocidní přípravek. Pro podřazení výjimek ze zdravotnických prostředků pod § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP bude potřeba pokusit se každou takovou skupinu zboží podřadit pod zboží léčebného, hygienického nebo obdobného charakteru (viz dále). Například léčivý přípravek tak není podle §6-9-d) ZDP osvobozeným plněním zdravotního charakteru, ale i přesto bude osvobozen, protože bezesporu jde o plnění s charakterem léčebným (osvobození v podobných případech se tento příspěvek věnuje ve svém bodě 3.4.).

SUKL v souladu s ustanovením § 9 písm. e) Zákona o zdravotnických prostředcích a dále § 5 odst. 5 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, zveřejňuje způsobem umožňujícím dálkový přístup informace o notifikovaných zdravotnických prostředcích. Registr zdravotnických prostředků je jednotným systémem pro komplexní správu dat v oblasti zdravotnických prostředků v rámci České republiky a lze jej nalézt na adrese:

<https://eregpublicsecure.ksrzis.cz/Registr/RZPRO/ZdravotnickýProstředek>

Na stránky registru se dá jednoduše dostat i odkazem ze stránek SUKLu. (www.sukl.cz). Veřejná část databáze má pouze informativní charakter, ale umožňuje fulltextové vyhledávání zdravotnických prostředků.

3.2.1. Dílčí závěr

V zájmu právní jistoty poplatníka navrhujeme přijmout závěr, že *zbožím zdravotního charakteru se pro účely ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP vždy rozumí zdravotnické prostředky definované v § 2 Zákona o zdravotnických prostředcích*. Zda se jedná o zdravotnický prostředek lze rovněž jednoduše ověřit ve veřejné části Registru zdravotnických prostředků.

3.3. Služby léčebného charakteru

Pojmosloví „*Služby léčebného charakteru*“ není v daňových předpisech České republiky specificky definováno. Domníváme se, že zákonodárce měl na mysli zejména služby nabízené různými lázeňskými nebo rehabilitačními zařízeními, jako jsou lázeňské pobyty, lázeňské procedury, rehabilitace a masáže, pokud nesplní definici služeb zdravotního charakteru (viz výše), přičemž podmínkou pro jejich osvobození režim je zároveň to, že jsou poskytovány zdravotnickými zařízeními.

3.3.1. Dílčí závěr

Navrhujeme přijmout závěr, že *službami léčebného charakteru se pro účely ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP vždy rozumí lázeňské pobyty, lázeňské*

procedury, rehabilitace a masáže, pokud nesplní definici služeb zdravotního charakteru a jsou poskytovány zdravotnickými zařízeními.

3.4. Zboží léčebného charakteru

Domníváme se, že za zboží léčebného charakteru lze obdobně považovat léčivé přípravky (léčiva) definované v § 2 Zákona o léčivech. Je-li přípravek léčivým přípravkem podle Zákona o léčivech, je logické a důvodné při výkladu ZDP dovodit, že jde o plnění léčebného charakteru.

Léčivými přípravky podle Zákona o léčivech ale nejsou pouze humánní léky, ale také veterinární léčiva. S ohledem na to, že úvodní věta § 6 odst. 9 písm. d) ZDP mluví o nepeněžním plnění poskytovaném zaměstnavatelem zaměstnanci nebo jeho rodinnému příslušníkovi, tak přesto, že u veterinárního léčiva zakoupeného například poukázkou v lékárně přímo zaměstnancem by se možná dalo argumentovat, že definici § 6 odst. 9 písm. d) ZDP formálně splní, u služby léčebného charakteru poskytnuté domácímu mazlíčkovi zaměstnance by už ale bylo zcela zřejmé, že podmínku § 6 odst. 9 písm. d) ZDP nesplní. Z důvodu konzistence výkladu pojmů proto navrhuje uzavřít, že za zboží léčebného charakteru pro účely ZDP lze považovat pouze humánní léčiva, resp. léčivé přípravky určené k humánnímu využití (s tím, že současná možnost jiného, např. veterinárního využití, nebrání osvobození dle ZDP).

SUKL v souladu s ustanovením § 13 Zákona o léčivech spravuje registr léčivých přípravků s omezením. Databáze léčivých přípravků je veřejně přístupná a lze ji nalézt na adrese:

<http://www.sukl.cz/modules/medication/search.php>

3.4.1. Dílčí závěr

V zájmu právní jistoty poplatníka navrhuje přijmout závěr, že *zbožím léčebného charakteru se pro účely ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP vždy rozumí léčivé přípravky (léčiva) definované v § 2 Zákona o léčivech a to ty, které jsou určeny k humánnímu využití*. Skutečnost, zda se jedná o léčivo, lze rovněž jednoduše ověřit ve veřejné části databáze léčivých přípravků.

3.5. Služby hygienického charakteru

Služby hygienického charakteru nejsou v českých zákonech nikde specificky definovány. Pro účely příspěvku předpokládáme, že záměrem zákonodárce bylo za služby hygienického charakteru považovat zejména služby manikúry, pedikúry, holičství, kadeřnictví, kosmetiky, solária, služby domácí péče a pečovatelské služby nabízené zdravotnickými zařízeními. Tak jako při službách zdravotního nebo léčebného charakteru ale nevylučujeme, že okruh služeb hygienického charakteru nabízených zdravotnickými zařízeními může být i širší. V obecné společenské rovině totiž hygienické služby zahrnují velice širokou škálu služeb vč. dezinfekce, dezinsekce, deratizace atp.

3.5.1. Dílčí závěr

Navrhujeme přijmout závěr, že *službami hygienického charakteru se pro účely ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP vždy rozumí služby manikúry, pedikúry, holičství, kadeřnictví, kosmetiky, solária, služby domácí péče a pečovatelské služby, pokud nesplní definici služeb zdravotního charakteru (viz výše) a jsou poskytovány zdravotnickými zařízeními.*

3.6. Zboží hygienického charakteru

Zboží hygienického charakteru není v českém právním řádu samostatně definováno. S ohledem na zboží nabízené zdravotnickými zařízeními navrhujeme za zboží hygienického charakteru pro účely § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP považovat zejména:

- a) zboží určené pro osobní hygienu a pro hygienu domácností;
- b) kosmetické přípravky;
- c) biocidní přípravky určené pro domácnosti.

Za zboží určené pro osobní hygienu a hygienu domácností by měly být podle názoru předkladatelů považovány zejména veškeré prostředky určené k mytí a koupeli, k péči o tělo, k péči o dutinu ústní (včetně neslazených žvýkaček), k péči o ruce, nehty, nohy, k péči o vlasy, ošetřující a ochranné prostředky, přípravky na holení a depilaci, hygienické, čistící a dezinfekční prostředky.

Kosmetické přípravky jsou definované Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1223/2009 ze dne 30. listopadu 2009 o kosmetických přípravcích, na které odkazuje i zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Jde o široký výčet prostředků, zahrnující: krémy, emulze, pleťové lotiony, gely a oleje na kůži, pleťové masky, základy s obsahem pigmentů (tekutiny, pasty, pudry), pudry pro líčení, pudry po koupeli, hygienické pudry, toaletní mýdla, deodorační mýdla, parfémy, toaletní vody a kolínské vody, přípravky do koupele a do sprchy (solí, pěny, oleje, gely), depilační přípravky, deodoranty a antiperspiranty, přípravky pro barvení vlasů, přípravky pro zvlnění, rovnání a fixaci vlasů, přípravky pro formování účesu, vlasové čistící přípravky (lotiony, pudry, šampony), vlasové kondicionéry (lotiony, krémy, oleje), kadeřnické přípravky (tužidla, laky, brilantiny), přípravky pro holení (krémy, pěny, vody po holení), přípravky pro líčení a odličování, přípravky určené pro aplikaci na rty, přípravky pro péči o zuby a dutinu ústní, přípravky pro péči o nehty a pro úpravu nehtů, přípravky pro vnější intimní hygienu, přípravky na opalování, samoopalovací přípravky, přípravky pro zesvětlení kůže a přípravky proti vráskám.

Biocidní přípravky definuje Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání, v platném znění, na které odkazuje i zákon č. 324/2016 Sb., o biocidech. Za biocidní přípravky určené pro domácnosti navrhujeme považovat veškeré biocidní přípravky určené pro dezinfekci, dezinfekci a deratizaci domů a bytů a jejich přímého okolí.

3.6.1. Dílčí závěr

V zájmu právní jistoty poplatníka navrhujeme přijmout závěr, že *zbožím hygienického charakteru se pro účely ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP vždy rozumí zboží určené pro osobní hygienu a hygienu domácností, kosmetické přípravky a biocidní přípravky určené pro domácnosti, pokud jsou pořízeny od zdravotnických zařízení.*

3.7. Služby obdobného charakteru

Za obdobný charakter charakteru zdravotnímu, léčebnému a hygienickému považujeme zejména charakter preventivní a regenerační. Podle názoru předkladatelů jsou služby, které mají preventivní nebo regenerační charakter per analogiam službami obdobného charakteru ke službám zdravotním, léčebným nebo hygienickým.

Protože neexistuje definice služeb preventivního a regeneračního charakteru, navrhujeme pro účely § 6 odst. 1 písm. d) bod 1) ZDP za služby obdobného charakteru považovat zejména regenerační masáže, různá rehabilitační a preventivní cvičení, jakož i veškeré pobyty a kurzy určené k regeneraci a prevenci (zaměřené na zdravou výživu, hubnutí, odvykání kouření, prevenci civilizačních nemocí atp.).

3.7.1. Dílčí závěr

Navrhujeme přijmout závěr, že *službami obdobného charakteru se pro účely ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP vždy rozumí služby preventivního a regeneračního charakteru, zejména různé masáže, rehabilitační a preventivní cvičení a pobyty a kurzy určené k regeneraci a prevenci nemocí a různých závislostí.*

3.8. Zboží obdobného charakteru

Za obdobný charakter charakteru zdravotnímu, léčebnému a hygienickému považujeme zejména charakter preventivní a regenerační. Podle názoru předkladatelů je zboží, které má preventivní nebo regenerační charakter zbožím obdobného charakteru ke zboží charakteru zdravotního, léčebného nebo hygienického. Za zboží, které splňuje podmínku preventivního nebo regeneračního charakteru, navrhujeme proto pro účely § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP považovat vždy:

- a) doplňky stravy vč. vitamínových prostředků;
- b) potraviny určené pro zvláštní výživu (vč. potravin pro kojeneckou a dětskou výživu);
- c) pomůcky a prostředky určené pro výživu, vývoj a ochranu dítěte a pro těhotné a kojící matky;
- d) pomůcky a přípravky pro snižování tělesné hmotnosti, odvykání kouření apod.;
- e) prostředky pro aromaterapii;
- f) prostředky určené k prevenci a ošetření zranění a úrazů, pokud nejsou zdravotnickými prostředky.

Doplňky stravy definuje v § 2 zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a požadavky na ně dále definuje vyhláška č. 225/2008 Sb. ze dne 17. června 2008, kterou se stanoví požadavky na doplňky stravy a na obohacování potravin ve znění pozdějších změn (352/2009 Sb.).

Pokud tedy nejde o léčiva, měly by doplňky stravy být zahrnuty pod zboží obdobného charakteru ke zboží charakteru zdravotního, léčebného nebo hygienického.

Potraviny určené pro zvláštní výživu definuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/39/ES ze dne 6. května 2009 o potravinách určených pro zvláštní

výživu a dále upravuje vyhláška č. 54/2004 ze dne 30. ledna 2004, o potravinách určených pro zvláštní výživu a o způsobu jejich použití.

Druhy potravin určených pro zvláštní výživu:

- potraviny pro počáteční a pokračovací kojeneckou výživu a výživu malých dětí
- potraviny pro obilnou a ostatní výživu jinou než obilnou určenou pro výživu kojenců a malých dětí
- potraviny pro nízkonoenergetickou výživu určené ke snižování tělesné hmotnosti
- potraviny pro zvláštní lékařské účely
- potraviny bez fenylalaninu
- potraviny bezlepkové
- potraviny s nízkým obsahem laktózy nebo bezlaktózové
- potraviny s nízkým obsahem bílkovin
- potraviny určené pro sportovce a pro osoby při zvýšeném tělesném výkonu

Za pomůcky a prostředky určené pro výživu, vývoj a ochranu dítěte a pro těhotné a kojící matky splňující preventivní charakter by měly být považovány zejména kojenecké lahve a savičky vč. příslušenství, sterilizátory lahví a saviček, monitory dechu a chůvičky a dále také odsávačky mateřského mléka a jiné pomůcky pro kojení.

Dále za zboží obdobného charakteru považujeme i takové zboží, které plní stejnou funkci jako zdravotnické prostředky podle § 2 Zákona o zdravotnických prostředcích (viz bod 3.2. výše) ačkoli samo není zdravotnickým prostředkem dle tohoto zákona, léčivé přípravky (léčiva) podle § 2 Zákona o léčivech, je určeno k humánnímu použití (viz bod 3.4. výše), ačkoli samo není léčivým přípravkem (léčivem) dle tohoto zákona.

3.8.1. Dílčí závěr

V zájmu právní jistoty navrhuje přijmout závěr, že *zbožím obdobného charakteru se pro účely ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP vždy rozumí:*

- a) doplňky stravy vč. vitamínových prostředků;*
- b) potraviny určené pro zvláštní výživu (vč. potravin pro kojeneckou a dětskou výživu);*
- c) pomůcky a prostředky určené pro výživu, vývoj a ochranu dítěte a pro těhotné a kojící matky;*
- d) pomůcky a přípravky pro snižování tělesné hmotnosti, odvykání kouření apod.;*
- e) prostředky pro aromaterapii;*
- f) prostředky určené k prevenci a ošetření zranění a úrazů, pokud nejsou zdravotnickými prostředky;*
- g) zboží, které plní stejnou funkci jako zdravotnické prostředky podle § 2 Zákona o zdravotnických prostředcích a není zdravotnickým prostředkem;*
- h) zboží, které plní stejnou funkci jako léčivé přípravky (léčiva) podle § 2 Zákona o léčivech, je určeno k humánnímu využití a není léčivým přípravkem (léčivem).*

3.9. Nákup zboží a pořízení služeb zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru

V moderní společnosti je obvyklé, že zboží a služby jsou ve vysoké míře nakupovány nejen od českých dodavatelů, ale i od dodavatelů zahraničních.

Pro zajištění právní jistoty poplatníků navrhujeme potvrdit, že *v případě dodavatelů se sídlem na území Evropské unie, kteří jsou zdravotnickými zařízeními dle legislativy členské země dle svého sídla, se na pořízení zboží a služeb bude na základě principu přímého účinku zakládajících smluv Evropské unie v částech týkajících se pravidel volného pohybu zboží a služeb, pohlížet jako kdyby zboží a služby byly pořízeny od zdravotnického zařízení registrovaného v České republice.*

4. Závěr

Žádáme o projednání tohoto příspěvku na Koordinačním výboru. Navrhujeme potvrdit dílčí závěry obsažené v příspěvku. Dále navrhujeme potvrdit, že jakýkoliv jiný druh plnění poskytnutý dle § 6 odst. 9 písm. d) bod 1 ZDP, neobsažený v tomto příspěvku, může být osvobozen od daně z příjmů fyzických osob za předpokladu splnění podmínek stanovených ZDP.

Po projednání na Koordinačním výboru navrhujeme příspěvek spolu se stanoviskem GŘ odpovídajícím způsobem publikovat.

Stanovisko GŘ:

Nesouhlas se závěry předkladatele.

Zdůvodnění: Zákonem č. 170/2017 Sb., kterým byl změněn ZDP s účinností od roku 2018 nedošlo v ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) bod 1. ZDP k žádné věcné změně, ale jen k upřesnění daňového osvobození nepeněžních plnění spočívajících v použití zdravotnických zařízení. Do konce roku 2017 bylo v tomto ustanovení normováno, že daňové osvobození lze aplikovat, jen jedná-li se o nepeněžní plnění „**spočívající v použití zdravotnického zařízení**“.

ZDP však pojem zdravotnické zařízení nedefinuje. Z tohoto důvodu, v souladu s názorem předkladatele, je třeba na danou problematiku aplikovat ustanovení zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zdravotních službách“), který upravuje zdravotní služby a podmínky jejich poskytování. Ustanovení zákona o zdravotních službách je pak třeba interpretovat a aplikovat ve všech jeho souvislostech. Podle § 4 odst. 1 zákona o zdravotních službách se zdravotnickým zařízením rozumí prostory určené pro poskytování zdravotních služeb (těmi může být např. nemocnice, soukromá lékařská ordinace apod.). Tyto prostory pak slouží poskytovateli zdravotních služeb pro poskytování služeb definovaných v § 2 odst. 2 zákona o zdravotních službách. Dle názoru GŘ je toto hlavní důvod provedené úpravy v § 6 odst. 9 písm. d) bod 1. ZDP – tzn. nepeněžní plnění poskytnuté zaměstnavatelem zaměstnanci spočívající v použití zdravotnického zařízení je na straně zaměstnance osvobozeno pouze za předpokladu, že poskytovatel zdravotních služeb, který předmětnou službu (obdobně zboží) zdravotního, léčebného, hygienického a obdobného charakteru poskytuje je, jak uvádí předkladatel v příspěvku, registrován v Národním registru poskytovatelů

zdravotních služeb (viz § 74 – 75 zákona o zdravotních službách). V předmětném ustanovení § 6 odst. 9 písm. d) byl pak pouze bod 1. rozšířen o pořízení zdravotnických prostředků, např. dioptrických brýlí nebo zdravotní obuvi na lékařský předpis, i na subjekty, které nejsou zdravotnickým zařízením. GFŘ je názoru, že nebyla úmyslem zákonodárce věcná změna u tohoto zaměstnaneckého benefitu (což je zřejmé i ze samotné důvodové zprávy), která by vedla k tomu, co je např. popisováno v závěrech k jednotlivým bodům předkladatele příspěvku, tzn. posouzení charakteru zboží a služeb zdravotního, léčebného hygienického a obdobného charakteru poskytovaných zdravotnickými zařízeními dle jednotlivých právních předpisů, jak uvádí předkladatel, a to i přesto, že zákonodárce zvláštní právní předpis tj. zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování používá pro účely výkladu „zdravotnického zařízení“. Záměrem této právní úpravy je „nenároková“ daňová podpora aktivit zaměstnavatelů spočívajících v péči o zdraví svých zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků, a to nad rámec zákonných povinností daných mu zákoníkem práce (§ 224 - § 247), kde právní úprava v oblasti péče o zaměstnance zahrnuje především povinnosti zaměstnavatele zabezpečit svým zaměstnancům příznivé podmínky pro řádný a bezpečný výkon závislé práce, jakož i umožnit jim ve všech směnech stravování a v souladu se zvláštními právními předpisy zajišťovat pro zaměstnance pracovně-lékařské služby vymezené v rámci pracovnělékařské péče (zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách). Poskytování těchto zaměstnaneckých výhod uvedených v § 6 odst. 9 písm. d) ZDP, je cíleno na posílení zdraví zaměstnanců (příp. jejich rodinných příslušníků), snížení pracovní neschopnosti zaměstnanců a tím i zvýšení produktivity práce. Z toho je zřejmé, že nelze toto daňové osvobození paušálně vztáhnout na veškeré produkty, tak jak jsou uvedeny ve zvláštních právních předpisech použitých ze strany předkladatele – kde jsou např. uvedeny i veterinární přípravky, přípravky dětské výživy včetně vybavení pro její přípravu a pod., a to z důvodu, že nesplňují výše zmíněné účely poskytnutí tohoto benefitu ze strany zaměstnavatele.

Je obecně známo, kterého zboží a služeb se tento benefit týká, a to i z důvodu, že se za stejných podmínek poskytoval již před účinností předmětné úpravy. Taktéž příspěvek KV KDP č. 06/26.01.05 je i nadále využitelný.